

GEWIKT & GEWOGEN

Tragiek van levens die elkaar misliepen

Gebeurtenis: Gare de Lyon **Gezien:** 9 april, Posthuis Theater, Heerenveen
Tekst: Wies Venmans **Spel:** Bartho Braat en Henriëtte van der Meij **Regie en bewerking:** Ad de Bont **Nog te zien:** 21 april in Leeuwarden **Publiek:** 160
 ★★★★★

Producente en schrijfster Wies Venmans hoorde in een nachtelijke stationsrestaurant het levensverhaal van een gestrande medereiziger.

In dat verhaal speelde eveneens een station, het Gare de Lyon in Parijs, een cruciale rol. Het ging over twee levens die elkaar misliepen en vormde uiteindelijk de basis van een toneelstuk dat regisseur Ad de Bont verwerkte tot een indrukwekkende voorstelling.

Alleen al door die twee omvattende, met elkaar verweven levenslijnen roept de voorstelling een ingehouden melancholie op, zonder overigens een tel sentimenteel te worden. Jette van der Meij en Bartho Braat spelen de verliefde Parijzenaars Rachel en Gérard, en her en der nog enkele kleinere rollen.

Als Parijs bezet wordt door de Duitsers wordt hun romance wreed verstoord, want Gérard raakt bij het verzet betrokken en Rachel moet als jodin de stad ontvluchten.

Op het Gare de Lyon spreken ze af elkaar daar na de oorlog weer te treffen. Uiteindelijk gebeurt dat ook, maar liefst dertig jaar later. Tussen afscheid

en hereniging speelt zich de voorstelling af, die even gefragmenteerd is als hun gebroken levens.

Na het gedwongen, pijnlijke afscheid volgen we beurtelings hun lotgevallen. De ontsnapping van Rachel mislukt, ze duikt onder, wordt betrapt en in een kamp misbruikt. Gérard ziet hoe zijn strijdmakker wordt gedood en zijn groep gedecimeerd. Door de chaos na de oorlog, geraakt Rachel bij familie in de Verenigde Staten en ook Gérard overleeft beschadigd de jaren van verschrikkingen. Na jaren vergeefs wachten trouwen ze met een ander, zonder elkaar evenwel te kunnen vergeten.

De Bont heeft gezorgd voor een voorstelling met vaart en variatie, waarbij het publiek aan de lippen van de spelers hangt. Goed gekozen liederen wisselen de scènes af, die soms gepaard gaan met stomme zwart-witfilmbeelden, waarin de vertelde gebeurtenissen bijna letterlijk een plek krijgen.

Ontroerend zijn de momenten waarop de echtgenote van Gérard hem probeert te beschermen tegen zijn verleden en van de Amerikaanse echtgenoot van Rachel, die het gemis van haar grote liefde accepteert. Een enkele keer zou je willen dat een scène wat langer duurde en de vertelling iets minder fragmentarisch was, maar desondanks is de tragiek voelbaar van begin tot eind.

HANS BRANS